

14-asis TVSAS – ŪKINIAI ĮVYKIAI PO ATSKAITOMYBĖS DATOS

Oficialus pareiškimas

Šis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) parengtas pagal Tarptautinio apskaitos standartų komiteto (TASK) išleistą 10-ąjį tarptautinį apskaitos standartą (TAS) „Įvykiai po balanso datos“. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) ir Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondas (TASKF) buvo įsteigti 2001 metais, ir jie pakeitė TASK. Tarptautiniai apskaitos standartai (TAS), kuriuos išleido TASK, galioja iki TASV juos patikslina ar panaikina. TASV leidimu šiame Tarptautinės buhalterijų federacijos viešojo sektoriaus komiteto leidinyje pateikiamos 10-ojo TAS ištraukos.

Patvirtintas Tarptautinių apskaitos standartų (TAS) tekstas yra tas, kurį TASV išleido anglų kalba. Jo kopijas galima įsigyti tiesiogiai iš TASV Leidybos skyriaus, adresu: *7th floor, 166 Fleet Street, London EC4A 2DY, United Kingdom.*

El.paštas: publications@iasb.org.uk

Interneto svetainė: <http://www.iasb.org.uk>

TAS, TAS projektų ir kitų TASK ir TASV leidinių autorių teisės priklauso TASKF.

Sutrumpinimai „TAS“, „TASV“, „TASK“, „TASKF“ ir pavadinimas „Tarptautiniai apskaitos standartai“ yra TASKF prekių ženklai ir negali būti naudojami be TASKF sutikimo.

14-asis TVSAS – ŪKINIAI ĮVYKIAI PO ATSKAITOMYBĖS DATOS**TURINYS**

	Paragrafai
Tikslas	
Taikymas.....	1–3
Apibrėžimai.....	4
Finansinės atskaitomybės patvirtinimas išleisti.....	5–7
Pripažinimas ir vertinimas.....	8–15
Koreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos.....	9–10
Nekoreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos.....	11–12
Dividendai / skirstomosios sumos.....	13–15
Veiklos tęstinumas.....	16–24
Restruktūrizavimas.....	24
Atskleidimas.....	25–30
Finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos atskleidimas.....	25–26
Informacijos apie sąlygas, kurios buvo atskaitomybės data, atnaujinimas.....	27–28
Nekoreguojančių ūkinių įvykių po atskaitomybės datos atskleidimas	29–30
Įsigaliojimo data.....	31–32
Palyginimas su 10-uoju TAS	

14-asis TVSAS – ŪKINIAI ĮVYKIAI PO ATSKAITOMYBĖS DATOS

Juodu kursyvu spausdinami standarto paragrafai turi būti siejami su šviesiu šriftu spausdinamais šio standarto paaiškinimų paragrafais ir su Tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų pratarne. Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai netaikomi nereikšmingiems straipsniams.

Tikslas

Šio standarto tikslas – nurodyti:

- a) kada ūkio subjektas turi koreguoti savo finansinę atskaitomybę dėl ūkinių įvykių po atskaitomybės datos;
- b) ką ūkio subjektas turi nurodyti apie finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datą ir apie ūkinius įvykius po atskaitomybės datos.

Standarte taip pat nurodoma, kad ūkio subjektas neturėtų rengti finansinės atskaitomybės vadovaudamasis veiklos tęstinumo principu, jei ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos reiškia, kad veiklos tęstinumo principas negali būti taikomas.

Taikymas

1. *Ūkio subjektas, kuris sudaro ir pateikia finansinę atskaitomybę kaupimo principu, turėtų taikyti šį standartą registruodamas apskaitoje ir atskleisdamas finansinėje atskaitomybėje informaciją apie ūkinius įvykius po atskaitomybės datos.*
2. *Šis standartas taikomas visiems viešojo sektoriaus ūkio subjektams, išskyrus valstybės įmones.*
3. Valstybės įmonės (VĮ) turi vadovautis Tarptautiniais apskaitos standartais (TAS), kuriuos išleido Tarptautinis apskaitos standartų komitetas. Viešojo sektoriaus komiteto išleistoje 1-ojoje gairėje „Valstybės įmonių finansinė atskaitomybė“ pažymima, kad TAS tinka visoms verslo įmonėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos veikia privačiame ar viešajame sektoriuje. Todėl 1-ojoje gairėje rekomenduojama, kad VĮ rengtų tokią finansinę atskaitomybę, kuri visais reikšmingais atžvilgiais atitinka TAS reikalavimus.

Apibrėžimai

4. Šiame standarte vartojamos sąvokos:

Ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos – palankūs ir nepalankūs įvykiai, kurie įvyksta per laikotarpį nuo atskaitomybės datos iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos. Gali būti skiriami du šių įvykių tipai:

- a) tie, kurie suteikia įrodymų apie atskaitomybės datą buvusias sąlygas (koreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos);
- b) tie, kurie nurodo sąlygas, atsiradusias po atskaitomybės datos (nekoreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos).

Atskaitomybės data – paskutinė ataskaitinio laikotarpio, kurio finansinė atskaitomybė sudaroma, diena.

Šiame standarte vartojamos kitų tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų sąvokos turi tokią pačią reikšmę kaip tuose standartuose, o jų paaiškinimai pateikiami Terminų žodynyje, kuris spausdinamas atskirai.

Finansinės atskaitomybės patvirtinimas išleisti

5. Siekiant nustatyti, ar ūkiniai įvykiai atitinka ūkinių įvykių po atskaitomybės datos apibrėžimą, būtina žinoti atskaitomybės datą ir finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datą. Atskaitomybės data yra paskutinė ataskaitinio laikotarpio, kurio finansinė atskaitomybė sudaroma, diena. Finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti data yra diena, kai asmuo ar institucija, turinti teisę patvirtinti finansinės atskaitomybės išleidimą, patvirtina finansinę atskaitomybę ir perduoda ją išleisti. Apie šią patvirtintą finansinę atskaitomybę pateikiama auditoriaus išvada. Ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos yra visi palankūs ir nepalankūs ūkiniai įvykiai, kurie įvyksta per laikotarpį nuo atskaitomybės datos iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos, netgi jei jie įvyksta po perviršio / deficito paskelbimo, kontroliuojamojo ūkio subjekto finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti ar po kitos su finansine atskaitomybe susijusios informacijos paskelbimo.

6. Įvairūs ūkio subjektai, veikiantys toje pačioje ar skirtingose jurisdikcijose, sudarydami ir tvirtindami finansinę atskaitomybę taiko skirtingą tvarką. Tai gali priklausyti nuo ūkio subjekto pobūdžio, kontroliuojančiosios institucijos struktūros, su ūkio subjektu susijusių įstatymų reikalavimų ir taikomų finansinės atskaitomybės sudarymo ir tvirtinimo procedūrų. Atsakomybė už atskirų valstybės agentūrų finansinės atskaitomybės patvirtinimą gali priklausyti centrinės finansų agentūros vadovui (arba vyresniajam finansų tarnybos / apskaitos pareigūnui, pavyzdžiui, kontrolieriui ar vyriausiajam buhalterii). Atsakomybė už visos valstybės konsoliduotos finansinės atskaitomybės patvirtinimą gali bendrai priklausyti centrinės finansų agentūros vadovui (arba vyresniajam finansų pareigūnui, pavyzdžiui, kontrolieriui ar vyriausiajam buhalterii) ir finansų ministrui (ar lygiaverčiam pareigūnui).
7. Kai kuriais atvejais paskutinis finansinės atskaitomybės tvirtinimo etapas yra reikalavimas, kad ūkio subjektas savo finansinę atskaitomybę pateiktų kitai institucijai (pavyzdžiui, įstatymų leidžiamajai institucijai, tokiai kaip parlamentas ar vietinė taryba). Tokia institucija gali turėti teisę reikalauti koreguoti auditorių patikrintą finansinę atskaitomybę. Kitais atvejais pateikti finansinę atskaitomybę kitai institucijai yra tik protokolinis arba formalus reikalavimas, ir ta institucija gali neturėti teisės reikalauti koreguoti finansinę atskaitomybę. Finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti data nustatoma atsižvelgiant į konkrečią jurisdikciją.

Pripažinimas ir vertinimas

8. Per laikotarpį nuo finansinės atskaitomybės datos iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos, vyriausybės pareigūnai gali paskelbti vyriausybės tikslus, susijusius su tam tikrais klausimais. Ar šiuos vyriausybės paskelbtus tikslus reikės pripažinti koreguojančiais ūkiniais įvykiais, priklausys nuo to, ar jie suteikia papildomos informacijos apie sąlygas, kurios buvo atskaitomybės data, ir ar yra pakankamas pagrindas, kad šie tikslai gali būti ir bus įvykdyti. Daugeliu atvejų vyriausybės paskelbti tikslai nebus pripažįstami koreguojančiais ūkiniais įvykiais. Paprastai informacija apie juos pateikiama kaip apie nekoreguojančius ūkinius įvykius.

Koreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos

9. *Ūkio subjektas turėtų koreguoti savo finansinėje atskaitomybėje pripažintas sumas, kad galėtų parodyti po atskaitomybės datos buvusius koreguojančius ūkinius įvykius.*

10. Koreguojančių ūkinių įvykių po atskaitomybės datos, dėl kurių ūkio subjektas turi koreguoti finansinėje atskaitomybėje pripažintas sumas arba pripažinti anksčiau nepripažintus straipsnius, pavyzdžiai:

- a) po atskaitomybės datos priimamas teismo sprendimas, patvirtinantis, kad ūkio subjektas jau turėjo įsipareigojimą atskaitomybės datą, ir todėl ūkio subjektas turi koreguoti jau pripažintą atidėjinį arba pripažinti atidėjinį, užuot atskleidęs neapibrėžtąjį įsipareigojimą. Atidėjinių ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų apskaitos nuorodos pateikiamos 19-ajame TVSAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“¹;
- b) po atskaitomybės datos gaunama informacijos, įrodančios, kad atskaitomybės datą buvo sumažėjusi turto vertė² arba, kad anksčiau pripažinta šio turto vertės sumažėjimo suma turėtų būti patikslinta. Pavyzdžiui:
  - i) po atskaitomybės datos paaiškėja, kad pirkėjas bankrutavo. Tai paprastai patvirtina, kad nuostolis jau buvo atskaitomybės datą gautinų sumų sąskaitoje ir kad ūkio subjektas turi koreguoti gautinų sumų balansinę vertę;
  - ii) atsargų pardavimas po atskaitomybės datos gali suteikti informacijos apie jų grynąją galimo realizavimo vertę atskaitomybės datą;
- c) po atskaitomybės datos nustatoma prieš atskaitomybės datą pirktu turto savikaina arba įplaukos už turta, kuris buvo perduotas prieš atskaitomybės datą;
- d) po atskaitomybės datos nustatoma per ataskaitinį laikotarpį gautų pajamų suma, kuri pagal ataskaitinio laikotarpio pajamų paskirstymo susitarimą turi būti perduota kitai vyriausybei;

---

¹ Komitetas išleido 21-ąjį projektą „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“, kuris yra susijęs su 37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ taikymu viešajame sektoriuje. 1-ajame tarptautiniame viešojo sektoriaus apskaitos standarte (TVSAS) „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ taip pat nurodomi straipsnių, įskaitant atidėjinius, neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir neapibrėžtąjį turta, pateikimo finansinėje atskaitomybėje reikalavimai.

² Šiuo metu Viešojo sektoriaus komitetas tobulina pasiūlymus dėl turto vertės sumažėjimo nustatymo ir įvertinimo apskaitos viešajame sektoriuje. Žr. 23-ąjį projektą „Turto vertės sumažėjimas“ (išleista 2003 m. spalio mėn.).

- e) po atskaitomybės datos nustatoma premijų darbuotojams suma, jei ūkio subjektas atskaitomybės datą turėjo teisinį ar konstruktyvų išipareigojimą atlikti šiuos mokėjimus dėl ūkinių įvykių, kurie įvyko prieš atskaitomybės datą; ir
- f) aptinkama klaidų ar apgaulės atveju, parodančių, kad finansinė atskaitomybė yra neteisinga.

Nekoreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos

11. Ūkio subjektas neturėtų koreguoti finansinėje atskaitomybėje pripažintų sumų, kad parodytų nekoreguojančius ūkinius įvykius po atskaitomybės datos.

12. Nekoreguojančių ūkinių įvykių po atskaitomybės datos pavyzdžiai:

- a) kai ūkio subjektas taiko reguliaraus turto perkainojimo iki tikrosios vertės apskaitos politiką, turto tikrosios vertės sumažėjimas per laikotarpį nuo atskaitomybės datos iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos. Tikrosios vertės sumažėjimas paprastai nesusijęs su turto verte atskaitomybės datą ir atspindi aplinkybes, kurios atsiranda vėlesniais laikotarpiais. Todėl, nepaisant ūkio subjekto taikomos reguliaraus turto perkainojimo politikos, ūkio subjektas neturi koreguoti finansinėje atskaitomybėje pripažintų su turtu susijusių sumų. Ūkio subjektas taip pat neturi koreguoti turto verčių, nurodytų atskaitomybės datą, tačiau pagal 29 paragrafą jis turi pateikti papildomą informaciją; ir
- b) kai ūkio subjektas, kuris vykdo tam tikras visuomeninių paslaugų programas, po atskaitomybės datos, tačiau iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti, nusprendžia tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti / paskirstyti papildomą naudą programos dalyviams. Ūkio subjektas neturi koreguoti finansinėje atskaitomybėje pripažintų sąnaudų, nors papildomai suteikta nauda gali atitikti 29 paragrafo reikalavimus dėl informacijos apie nekoreguojančius ūkinius įvykius pateikimo.

Dividendai / skirstomosios sumos

13. Jei dividendai ar panašios skirstomosios sumos yra pasiūlyti ar paskelbti po atskaitomybės datos, ūkio subjektas neturėtų pripažinti šių skirstomųjų sumų kaip išipareigojimų atskaitomybės datą.

14. Viešajame sektoriuje dividendai gali būti mokami tada, kai, pavyzdžiui, viešojo sektoriaus ūkio subjektas kontroliuoja VĮ (ir konsoliduoja jos finansinę atskaitomybę), kurioje nuosavybės dalį turi išorės savininkas, kuriam ji moka dividendus. Be to, kai kurie viešojo sektoriaus ūkio subjektai taiko finansinio valdymo sistemą, pavyzdžiui, „pirkėjas–tiekėjas“ modelį, pagal kurį ūkio subjektas privalo jį kontroliuojančiam ūkio subjektui, pavyzdžiui, centrinei valdžiai, mokėti skirstomąsias pelno sumas.
15. Pagal 1-ąjį tarptautinį viešojo sektoriaus apskaitos standartą (TVSAS) „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ ūkio subjektas privalo atskleisti informaciją apie dividendus ar kitas savininkams skirstomas sumas, kurios buvo pasiūlytos ar paskelbtos po atskaitomybės datos iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti. Kapitalo grąžinimas nepriskiriamas dividendams ir panašioms skirstomosioms sumoms. Pagal 1-ąjį TVSAS šią informaciją ūkio subjektas gali atskleisti:
- a) finansinės būklės ataskaitoje, kaip atskirą grynojo turto / nuosavo kapitalo sudedamąją dalį; arba
  - b) finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte.

Veiklos tęstinumas

16. Kiekvienas ūkio subjektas turi nustatyti, ar jis gali toliau taikyti veiklos tęstinumo principą. Tačiau veiklos tęstinumo įvertinimas labiau tinka, kai vertinama atskiro ūkio subjekto, o ne visos vyriausybės veikla. Pavyzdžiui, atskirai vyriausybės agentūrai veiklos tęstinumo principas negali būti taikomas, nes vyriausybė, kuriai priklauso šis ūkio subjektas, nusprendė perduoti visą ūkio subjekto veiklą kitai vyriausybės agentūrai. Tačiau toks restruktūrizavimas neturi įtakos vertinant visos vyriausybės veiklos tęstinumą.
- 17. Ūkio subjektas neturėtų sudaryti finansinės atskaitomybės vadovaudamasis veiklos tęstinumo principu, jei už finansinės atskaitomybės sudarymą atsakingi asmenys ar valdymo organas po atskaitomybės datos priima sprendimą likviduoti ūkio subjektą arba nutraukti jo veiklą, arba, neturėdami kito pasirinkimo, privalės tai padaryti.***

18. Asmenys, atsakingi už finansinės atskaitomybės sudarymą, ir / arba valdymo organai, nustatydami, ar atskiras ūkio subjektas gali taikyti veiklos tęstinumo principą, turi įvertinti daug veiksnių. Tokie veiksniai yra dabartinė ir tikėtina ūkio subjekto veikla, bet koks paskelbtas ar galimas organizacinių padalinių restruktūrizavimas, vyriausybės finansavimo tęstinumo tikimybė ir, jei būtina, galimas finansavimo šaltinių pakeitimas.
19. Jei ūkio subjektų veikla iš esmės yra finansuojama iš biudžeto, veiklos tęstinumo klausimas kyla tik tada, kai vyriausybė nusprendžia nutraukti ūkio subjekto finansavimą.
20. Kai kurios agentūros, nors jos nėra VĮ, privalo pačios finansuoti savo veiklą (visiškai ar didžiąja dalimi), ir jų prekių ir paslaugų savikainą padengia vartotojai. Tokie ūkio subjektai, po atskaitomybės datos pablogėjus veiklos rezultatams ir finansinei būklei, turi įvertinti, ar gali toliau taikyti veiklos tęstinumo principą.
21. Pagal šį standartą, jei ūkio subjektas numato nebetaikyti veiklos tęstinumo principo, jis privalo tai nurodyti savo finansinėje atskaitomybėje. Tokio pasikeitimo poveikis priklausys nuo konkrečių ūkio subjekto aplinkybių, pavyzdžiui, ar veikla turi būti perduota kitam vyriausybės ūkio subjektui, perduota ar likviduota. Sprendimas yra būtinas siekiant nustatyti, ar reikia keisti ūkio subjekto turto ir įsipareigojimų balansinę vertę.
22. Kai veiklos tęstinumo principas nebegali būti taikomas, labai svarbu nustatyti, ar dėl šio pasikeitimo neatsiras papildomų įsipareigojimų ar skolos sutarčių išlygų, dėl kurių reikės konkrečias skolas perklasifikuoti į einamuosius įsipareigojimus.
23. Pagal 1-ąjį TVSAS reikalaujama pateikti tam tikrą informaciją, jei:
  - a) finansinė atskaitomybė parengta nesilaikant veiklos tęstinumo principo. Pagal 1-ąjį TVSAS reikalaujama, kad tuo atveju, kai finansinė atskaitomybė sudaroma netaikant veiklos tęstinumo principo, tai turi būti nurodoma, kartu nurodant principą, pagal kurį ji sudaroma, ir priežastis, dėl kurių veiklos tęstinumo principas netaikomas; arba
  - b) asmenys, atsakingi už finansinės atskaitomybės sudarymą, žino svarbių faktų apie ūkinius įvykius ar sąlygas, kurie gali kelti abejonių dėl ūkio subjekto galimybės tęsti veiklą. Ūkiniai

įvykiai ir aplinkybės, kuriuos reikia nurodyti, gali atsirasti po atskaitomybės datos. Pagal 1-ąjį TVSAS tokie neapibrėžtumai turi būti atskleisti.

Restruktūrizavimas

24. Jei po atskaitomybės datos paskelbtas restruktūrizavimas atitinka nekoreguojančio ūkinio įvykio apibrėžimą, atitinkama informacija turi būti pateikta pagal šio standarto reikalavimus. Nuorodos dėl atidėjinių, susijusių su restruktūrizavimu, sudarymo, pateikiamos apskaitos standartuose „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“. Jeigu restruktūrizuojant ūkio subjektą atsisakoma tik dalies jo veiklos, šis procesas nesumažina ūkio subjekto galimybių toliau tęsti veiklą. Tačiau, jei po atskaitomybės datos paskelbus restruktūrizavimą paaiškėja, kad ūkio subjektas neketina tęsti veiklos, pripažinto turto ir įsipareigojimų pobūdis ir vertė gali keistis.

Atskleidimas

Finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos atskleidimas

25. Ūkio subjektas turėtų nurodyti datą, kada finansinė atskaitomybė buvo patvirtinta išleisti, ir kas ją patvirtino. Jei kita institucija turi teisę taisyti išleistą finansinę atskaitomybę, ūkio subjektas turi tai nurodyti.

26. Vartotojams svarbu žinoti, kada finansinė atskaitomybė buvo patvirtinta išleisti, kadangi finansinė atskaitomybė neatspindi ūkinių įvykių po šios datos. Taip pat vartotojams svarbu gauti informacijos apie retai pasitaikančias aplinkybes, kai tam tikri asmenys ar organizacijos turi teisę koreguoti finansinę atskaitomybę po išleidimo. Asmenys ar organizacijos, kurie turi teisę koreguoti finansinę atskaitomybę po išleidimo, galėtų būti ministrai, vyriausybė, kuriai priklauso dalis to ūkio subjekto, parlamentas ar atstovų sudarytas organas. Jei atliekami pakeitimai, pataisyta finansinė atskaitomybė yra kita finansinė atskaitomybė.

Informacijos apie sąlygas, kurios buvo atskaitomybės data, atnaujinimas

27. Jei po atskaitomybės datos, bet iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti datos ūkio subjektas gauna informacijos apie atskaitomybės datą buvusias sąlygas, jis turėtų atnaujinti su šiomis sąlygomis susijusią informaciją, atsižvelgdamas į naują informaciją.

28. Kai kuriais atvejais ūkio subjektas turi atnaujinti finansinėje atskaitomybėje nurodytą informaciją, atsižvelgdamas į po atskaitomybės datos, bet iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo išleisti gautą informaciją, net jei ji nedaro įtakos sumoms, kurias ūkio subjektas pripažino finansinėje atskaitomybėje. Vienas pavyzdžių, kai reikia atnaujinti pateiktą informaciją, – po atskaitomybės datos gauti įrodymai, patvirtinantys atskaitomybės datą buvusius neapibrėžtuosius įsipareigojimus. Be sprendimo, ar turi pripažinti atidėjinius, ūkio subjektas, atsižvelgdamas į šiuos įrodymus, atnaujina pateiktą informaciją apie neapibrėžtąjį įsipareigojimą.

Nekoreguojančių ūkinių įvykių po atskaitomybės datos atskleidimas

29. Jei nekoreguojantys ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos yra tokie svarbūs, kad jų neatskleidimas gali turėti įtakos finansinės atskaitomybės vartotojų galimybei tinkamai ją įvertinti ir priimti sprendimus, ūkio subjektas apie kiekvieną reikšmingą nekoreguojantį ūkinį įvykį po atskaitomybės datos turi atskleisti tokią informaciją:

a) ūkinio įvykio pobūdį; ir

b) šio ūkinio įvykio finansinio poveikio įvertinimą arba pareiškimą, kad tokio įvertinimo negalima atlikti.

30. Nekoreguojančių ūkinių įvykių po atskaitomybės datos, kurie gali paveikti finansinės atskaitomybės vartotojų galimybę tinkamai ją įvertinti ir priimti sprendimus, pavyzdžiai:

a) ypač didelis turto, apskaitoje registruojamo tikrąja verte, vertės sumažėjimas, kai jis nėra susijęs su turto būkle atskaitomybės datą, tačiau priklauso nuo aplinkybių, susidariusių po atskaitomybės datos;

b) po atskaitomybės datos ūkio subjektas nusprendžia tiesiogiai arba netiesiogiai ateityje suteikti / perduoti papildomą materialią naudą jo vykdomų visuomeninių paslaugų programų dalyviams, kuri reikšmingai veikia ūkio subjektą;

c) svarbaus kontroliuojamojo ūkio subjekto įsigijimas ar perleidimas arba visos (ar beveik visos) veiklos, kurią einamuoju laikotarpiu vykdo ūkio subjektas, perdavimas po atskaitomybės datos;

d) paskelbiamas planas nutraukti veiklą ar didelę programos dalį, perleisti turtą ar įvykdyti įsipareigojimus, susijusius su nutraukiama veikla ar didele programos

dalimi³, arba sudaromi susitarimai dėl tokio turto pardavimo ar tokių įsipareigojimų įvykdymo. 35-ajame tarptautiniame apskaitos standarte (TAS) „Nutraukiamoji veikla“ pateikiamos nutraukiamosios veiklos apskaitos nuorodos;

- e) svarbūs turto pirkimai ir perleidimai;
- f) didesnės pastatų dalies sunaikinimas per gaisrą, kilusį po atskaitomybės datos;
- g) svarbaus restruktūrizavimo plano paskelbimas ar įgyvendinimo pradžia (atidėjinių, susijusių su restruktūrizavimu, apskaitos nuorodos pateikiamos standartuose, skirtuose atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitai);
- h) įstatymo priėmimas dėl paskolų, suteiktų ūkio subjektams ar asmenims kaip programos dalis, negrąžinimo;
- i) neįprastai dideli turto kainos ar užsienio valiutos keitimo kurso pasikeitimai po atskaitomybės datos;
- j) mokesčių tarifų ar mokesčių įstatymų pakeitimai, darantys reikšmingą įtaką ataskaitinio laikotarpio ir atidėtųjų mokesčių turtui ir įsipareigojimams, priimami ar paskelbiami po atskaitomybės datos, (12-ajame TAS „Pelno mokesčiai“ pateikiamos nuorodos dėl pelno mokesčių apskaitos), kai ūkio subjektai turi mokėti pelno mokesčių ar pelno mokesčio ekvivalentą;
- k) reikšmingų įsipareigojimų ar neapibrėžtųjų įsipareigojimų prisiėmimas, pavyzdžiui, svarbių garantijų po atskaitomybės datos suteikimas; ir
- l) svarbių bylų dėl ūkinių įvykių, kurie įvyko po atskaitomybės datos, iškėlimas.

Įsigaliojimo data

---

³ Viešojo sektoriaus komitetas kol kas neišsprendė nutraukiamosios veiklos klausimo, kuris anksčiau buvo įtrauktas į 8-ąjį TAS (1993 m. pakeistą) „Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas / nuostolis, esminės klaidos ir apskaitos politikos pakeitimai“, o dabar nagrinėjamas atskirame 35-ajame TAS (1998 m.) „Nutraukiamoji veikla“. Pagal 35-ajame TAS pateiktą apibrėžimą, nutraukiamoji veikla yra susijusi su ūkio subjekto komponentu:

- a) kai ūkio subjektas, pagal atskirą projektą:
  - i) nutraukia iš esmės visą veiklą, parduodamas savo komponentą atskiro sandorio metu, pavyzdžiui, susijusių ūkio subjektų atskyrimas arba komponento nuosavybės teisės atskyrimas ir perdavimas ūkio subjekto savininkams;
  - ii) nutraukia dalį veiklos, pavyzdžiui, parduodamas komponento turtą ir įvykdydamas įsipareigojimus; arba
- b) kai verslo ar geografiniu požiūriu komponentas yra atskira didelė veikla; ir
- c) kai komponentas gali būti išskiriamas pagal vykdomą veiklą ir finansinės atskaitomybės sudarymą.

- 31. Šis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas turi būti taikomas sudarant 2003 m. sausio 1 d. ir vėlesnių laikotarpių metinę finansinę atskaitomybę. Skatinama jį taikyti anksčiau.*
32. Jei po šio standarto įsigaliojimo ūkio subjektas pradeda taikyti kaupimo principą, kuris numatytas Tarptautiniuose viešojo sektoriaus apskaitos standartuose, šis standartas turi būti taikomas sudarant ataskaitinio laikotarpio, kuriuo pradėtas taikyti kaupimo principas, ir vėlesnių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

Palyginimas su 10-uoju TAS

14-asis tarptautinis viešojo sektoriaus apskaitos standartas (TVSAS) „Ūkiniai įvykiai po atskaitomybės datos“ parengtas pagal 10-ąjį tarptautinį apskaitos standartą (TAS) „Įvykiai po balanso datos“. Pagrindiniai 14-ojo TVSAS ir 10-ojo TAS skirtumai:

- 14-ajame TVSAS nurodoma, kad, jei netaikomas veiklos tęstinumo principas, turi būti profesionaliai įvertintas ir nustatytas tokio pokyčio poveikis finansinėje atskaitomybėje pripažinto turto ir išsipareigojimų balansinei vertei (21 paragrafas).
- 14-ajame TVSAS pateikiami papildomi finansinės atskaitomybės patvirtinimo ir patvirtinimo išleisti paaiškinimai (5, 6 ir 7 paragrafai).
- 14-ajame TVSAS, palyginti su 10-uoju TAS, pateikiami išsamesni paaiškinimai, kaip taikyti standartus viešojo sektoriaus ūkio subjektams.
- Tam tikrais atvejais 14-ajame TVSAS vartojamos kitokios sąvokos nei 10-ajame TAS. Pačios svarbiausios 14-ajame TVSAS vartojamos sąvokos yra „ūkio subjektas“, „pajamos“, „finansinės būklės ataskaita“, „grynasis turtas / nuosavas kapitalas“ ir „atskaitomybės data“. Analogiškos 10-ojo TAS sąvokos yra „įmonė“, „pajamos“, „balansas“, „nuosavas kapitalas“ ir „balanso data“.
- 14-ajame TVSAS pateikiamas sąvokos „atskaitomybės data“ apibrėžimas. 10-ajame TAS sąvokos „balanso data“ apibrėžimo nėra.